

Till Kulturdepartementet

Yttrande - Remiss - SOU 2020:27 Högre växel i minoritetspolitiken - Stärkt samordning och uppföljning - Remiss - SOU 2020:27 Högre växel i minoritetspolitiken - Stärkt samordning och uppföljning

Diarienummer: Ku2020/01170/CSM

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 23 augusti 2018 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att analysera och föreslå hur ansvaret för samordning, utveckling och uppföljning av minoritetspolitiken ska organiseras, samt föreslå hur det minoritetspolitiska uppföljningssystemet kan förbättras. Nu har Östersunds kommun och övriga remissinstanser ombetts lämna synpunkter på slutbetänkandet, *Högre växel i minoritetspolitiken. Stärkt samordning och uppföljning* (SOU 2020:27), vilket Östersunds kommun välkomnar.

Östersunds kommun ser positivt på att regeringen genom tillsättandet av utredningen vill åstadkomma en ändamålsenlig organisering av samordning, utveckling och uppföljning för en stärkt minoritetspolitik. Vi delar utredningens konstaterande att det återstår mycket arbete för att ge enskilda rättighetsbärare tillgång till sina minoritetspolitiska rättigheter. Vi välkomnar utredningens ambition att kommuner, regioner och statliga myndigheter ska ges ett starkt stöd i sitt arbete och att regeringen ska få en tydlig bild av minoritetspolitikens utvecklingsmöjligheter.

Östersunds kommuns synpunkter sammanfattas i följande punkter:

- Östersunds kommun välkomnar att uppföljningsmyndigheternas roll och uppgift tydligare definieras.
- Östersunds kommun välkomnar utredningens förslag att det ska framgå i uppföljningsmyndigheternas uppdrag att de ska arbeta på ett rättighetsbaserat arbetssätt.
- Östersunds kommun välkomnar förslaget om minoritetspolitisk integrering i myndigheters arbete, men förutsätter en kontrollfunktion för att tillse att integreringen tillämpas över tid.
- Östersunds kommun ser positivt på förslaget om att flytta uppdraget som central uppföljande och samordnande

myndighet från Länsstyrelsen i Stockholms län till Institutet för språk och folkminnen.

- Östersunds kommun ser positivt på att Sametinget grad av självständighet inom det minoritetspolitiska arbetet föreslås öka men efterlyser ett förtydligande om innebörden.

Ställningstagande

5.2.3 Relationen till uppföljningsmyndigheterna

Östersunds kommun ser positivt på att uppföljningsmyndigheternas roll och uppgift tydligare definieras. Vi har stor förståelse för minoritetsföreträdarnas synpunkter om frustration och bristande tillit gentemot uppföljningsmyndigheterna vid faktisk oklarhet om myndigheternas tolkning av sin roll och definition av sitt uppdrag.

5.4.1 Rättighetsbaserat arbetssätt

Östersunds kommun välkomnar utredningens förslag att det ska framgå i uppföljningsmyndigheternas uppdrag att de ska arbeta på ett rättighetsbaserat arbetssätt. Vi delar synen på behovet av ett mer aktivt angrepps- och arbetssätt, en djupare förståelse för de folkrättsliga åtagandena samt ett brett perspektiv på minoritetsfrågorna och de nationella minoriteternas behov. Vi delar synen på att ett aktivt angreppssätt innebär att med större systematik än idag identifiera och motverka rättsliga, strukturella och praktiska hinder för genomförandet av minoriteternas rättigheter och förutsätter ett nära samarbete med de nationella minoriteterna. Vi delar synen på att samerna genom uppföljningsmyndigheten Sametinget har större möjligheter till delaktighet och inflytande över minoritetspolitiken än övriga nationella minoriteter.

8.2.3 Minoritetspolitisk integrering

Östersunds kommun välkomnar utredningens förslag om att regeringen ska utveckla och använda sig av en särskild styrstrategi, minoritetspolitisk integrering, i sin myndighetsstyrning. Strategin ska innebära att utvalda myndigheter vid behov ges i uppdrag att arbeta med att långsiktigt integrera ett minoritetspolitiskt arbetssätt i det ordinarie beslutsfattandet inom organisationen i syfte att bättre bidra till minoritetspolitikens mål. I strategin ska ingå att uppföljningsmyndigheterna tillhandahåller rådgivning och utvecklar metodstöd för arbetet med integrering.

Östersunds kommun förutsätter att det i styrstrategin ska ingå en kontrollfunktion för att tillse att den minoritetspolitiska integreringen

tillämpas över tid hos de myndigheter som haft regeringens uppdrag att utveckla arbetssätt för integreringen i sin organisation.

8.3.4 Flytt av uppdraget som uppföljande och samordnande myndighet från Länsstyrelsen i Stockholms län till Institutet för språk och folkminnen

Östersunds kommun ser positivt på förslaget att uppdraget som central uppföljande och samordnande myndighet när det gäller de nationella minoriteterna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar samt de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romani chib, ska flyttas från Länsstyrelsen i Stockholms län till Institutet för språk och folkminnen.

8.4 Sametingets roll

Östersunds kommun ser positivt på att Sametinget grad av självständighet inom det minoritetspolitiska arbetet föreslås öka (5.3, 8.4). Vi efterlyser dock ett förtydligande om vad det innebär. Sametingets förtroendevalda har till utredningen framfört starka önskemål om att Sametinget ska ges motsvarande mandat att agera i förhållande till kommuner, regioner och statliga myndigheter som den andra samordnings- och uppföljningsmyndigheten, och att Sametinget inom detta mandat ska ges stort handlingsutrymme att agera på lämpligt vis. Vi önskar en precisering om Sametingets roll och huruvida dessa önskemål tillgodoses genom utredningens förslag om att Sametinget bör ges större frihet i fråga om utformningen och uppföljningen av minoritetspolitiken genom att ges möjlighet att självständigt rapportera om politiken och ge rekommendationer till regeringen.

ÖSTERSUNDS KOMMUN

Kommunstyrelsen

Yttrandet skickas till Kulturdepartementet via e-post till ku.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till majlis.nilsson@regeringskansliet.se